

Číslo: 5093/2023-2024

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od **07. 02. 2024** do **09. 02. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Školská 339, Važec	
Zriaďovateľ	Obec Važec

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Miroslava Juhásová, riaditeľka školy

Mgr. Kvetoslava Pajerchinová, zástupkyňa riaditeľky školy

Mgr. Katarína Ilavská, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 5093/2023-2024 zo dňa 22. 01. 2024 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Jozefína Cingelová Šarlayová,
školská inšpektorka, ŠIC Žilina

.....

PaedDr. Emanuel Difko, školský inšpektor, ŠIC Žilina

.....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav prijímania žiakov do špeciálnej základnej školy a špeciálnej triedy základnej školy a ich rovný prístup k vzdelávaniu.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna vidiecka základná škola (ZŠ) s materskou školou s vyučovacím jazykom slovenským. Tematická inšpekcia bola vykonaná v ZŠ.

ZŠ mala zriadených 14 tried s 204 žiakmi. Z nich bolo 5 žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) a 43 žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (MRK). Škola mala zriadených 5 špeciálnych tried pre žiakov s mentálnym postihnutím (MP) so 41 žiakmi, z nich bolo 38 žiakov z MRK. Na 1. stupni boli 2 špeciálne triedy s 18 žiakmi, na 2. stupni 3 špeciálne triedy s 23 žiakmi. Špeciálne triedy boli zložené zo žiakov rôznych ročníkov.

Na 1. stupni v 1. špeciálnej triede sa vzdelávalo 8 žiakov s MP pochádzajúcich z MRK (6 žiakov 2. ročníka, 1 žiak 3. ročníka a 1 žiak 4. ročníka). Z nich sa podľa vzdelávacieho variantu A vzdelávalo 6 žiakov (5 žiakov 2. ročníka, 1 žiak 4. ročníka), podľa variantu B sa vzdelávali 2 žiaci (1 žiak 2. ročníka a 1 žiak 3. ročníka). Do 2. špeciálnej triedy bolo zaradených 10 žiakov s MP 3. ročníka vzdelávaných podľa variantu A, z nich bolo 9 žiakov z MRK.

Traja žiaci špeciálnych tried z MRK mali viacnásobné postihnutie (2 žiaci 2. ročníka – 1 mal sluchové postihnutie, 1 zrakové postihnutie a 1 žiak 3. ročníka bol chorý a zdravotne oslabený).

Štyria žiaci mali vypracované individuálne vzdelávacie programy (IVP) na základe odporúčania špecializovaného centra poradenstva a prevencie (ŠCPP) – 2 žiaci 2. ročníka, 1 žiak 3. ročníka pochádzajúci z MRK a 1 žiak 4. ročníka.

Dvaja žiaci boli oslobodení od povinnosti dochádzať do školy zo zdravotných dôvodov (1 žiak 3. ročníka pochádzal z MRK a 1 žiak 4. ročníka).

Všetci žiaci si plnili povinnú školskú dochádzku na území Slovenskej republiky.

Výchovno-vzdelávací proces v škole zabezpečovalo 32 pedagogických zamestnancov, z toho bolo 20 učiteľov, 2 vychovávateľky, 9 pedagogických asistentov a 1 školská špeciálna pedagogička. Žiakov s MP vyučovalo 6 učiteľov a 3 pedagogickí asistenti.

Súčasťou školy bol školský klub detí (ŠKD).

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Prijímanie žiakov do školy

Dokumentácia žiakov špeciálnych tried obsahovala písomnú žiadosť zákonného zástupcu o prijatie žiaka do školy, informovaný súhlas zákonného zástupcu, rozhodnutie riaditeľky školy o prijatí žiaka do školy, diagnostické správy zo psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenia žiakov, správy z odborného lekárskeho vyšetrenia, rozhodnutia o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy.

Výkon štátnej správy v 1. stupni riaditeľka školy realizovala v súlade so všeobecne záväzným právnym predpisom. Žiakov do školy prijala na základe písomnej žiadosti ich zákonných zástupcov o prijatie a odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie (ZPP) na vzdelávanie podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s MP. Traja žiaci, oslobodení od povinnosti dochádzať do školy zo zdravotných dôvodov, sa vzdelávali podľa IVP, ktoré triedni učitelia polročne vyhodnocovali. Vyučovania sa zúčastňovali 2 razy za týždeň na 2 hodiny.

V triednych výkazoch bola uvedená písomná informácia o primárnej diagnóze žiakov - MP.

Školskí inšpektori skontrolovali diagnostické správy z diagnostického vyšetrenia všetkých žiakov špeciálnych tried. Správy vypracovali odborní zamestnanci ŠCPP. Súčasťou správ boli kvantitatívne informácie a kvalitatívne údaje z použitých diagnostických metód a nástrojov, spolu s ostatnými údajmi získanými pred vyšetrením - anamnestické údaje, údaje z pedagogickej charakteristiky, zo vstupného rozhovoru v priebehu vyšetrenia, informácie z rozhovorov a interpretácie výsledkov aplikovaných metód, závery a odporúčania z diagnostického vyšetrenia.

Z analýzy správ vyplynulo, že všetci žiaci špeciálnych tried mali v záveroch správ z odborného vyšetrenia diagnostikované MP.

Obsah vzdelávania

Škola mala vypracovaný školský vzdelávací program (ŠkVP) pod názvom „Spoločným úsilím zdolávať vrcholy“. Integrovanou súčasťou ŠkVP bol Vzdelávací program pre žiakov s MP, ISCED 1 - primárne vzdelávanie, podľa ktorého sa realizovalo vzdelávanie v špeciálnych triedach.

Časť ŠkVP pre žiakov s intaktným intelektom obsahovala všetky náležitosti v súlade s príslušným štátnym vzdelávacím programom vrátane osobitostí výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. Údaje v ŠkVP a učebný plán (UP) školy boli aktualizované pre školský rok 2023/2024.

Časť ŠkVP, ktorá bola zameraná na výchovu a vzdelávanie žiakov s MP pre primárne vzdelávanie, bola vypracovaná v súlade so vzdelávacím programom pre žiakov MP pre primárne vzdelávanie. Boli do nej zakomponované špecifiká, podmienky, obsah výchovy a vzdelávania pre žiakov s rôznymi stupňami MP.

Učebné osnovy (UO) jednotlivých vyučovacích predmetov boli rozpracované v rozsahu príslušného vzdelávacieho programu.

UP špeciálnych tried obsahoval vzdelávacie oblasti, vyučovacie predmety a týždenný počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch. Zostava vyučovacích predmetov v UP bola v súlade s rámcovým učebným plánom.

Disponibilné hodiny v UP špeciálnych tried žiakov vzdelávaných podľa variantu A škola využila na posilnenie vyučovacích predmetov vecné učenie, vlastiveda, matematika, slovenský jazyk a literatúra, pracovné vyučovanie a výtvarná výchova. Žiaci, ktorí boli vzdelávaní podľa variantu B, mali posilnené vyučovacie predmety slovenský jazyk a literatúra a matematika. Žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s MP mali vypracované IVP.

Poznámky k UP obsahovali konkrétne špecifiká organizácie a foriem vyučovania s praktickým využitím disponibilných hodín žiakov špeciálnych tried.

Súčasťou ŠkVP boli formy priebežného i súhrnného hodnotenia žiakov a formy celkového hodnotenia žiakov pre každý vyučovací predmet podľa ustanovení školského zákona a v súlade s metodickým pokynom. Cieľom bolo poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom mal nedostatky a aké boli jeho pokroky.

Osobitosti a podmienky výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP boli do ŠkVP zapracované.

ŠkVP vydala riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade, v rade školy a po schválení zriaďovateľom. Verejnosti bol prístupný na webovom sídle školy.

Kvalifikačné predpoklady a požiadavky na pedagogických a odborných zamestnancov

Riaditeľka školy a jej zástupkyne spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v príslušnej kategórii a podkategórii a požiadavky na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca.

Pedagogickí zamestnanci spĺňali predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogických zamestnancov v príslušnej kategórii a podkategórii.

Profesijné kompetencie si pedagogickí zamestnanci prehlbovali aktualizáčnym a funkčným vzdelávaním¹.

Podmienky vzdelávania

Školský poriadok vydala riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade a v rade školy. S jeho obsahom boli žiaci oboznámení na začiatku školského roka prostredníctvom triednych učiteľov, zákonní zástupcovia na zasadnutiach združenia rodičov a prostredníctvom Edupage. Verejnosti bol prístupný na webovom sídle školy. Školský poriadok upravoval podrobnosti v súlade s ustanoveniami školského zákona. Obsahoval podrobnosti o prevádzke a vnútornom režime školy, vymedzoval opatrenia proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog, upravoval podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany pred sociálno-patologickými javmi, segregáciou, diskrimináciou alebo násilím. Ďalej upravoval práva a povinnosti žiakov, rodičov, pedagogických zamestnancov, nepedagogických zamestnancov, pravidiel vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy.

Škola sídlila v dvojpodlažnej budove pavilónového typu s bezbariérovým vstupom. Na prízemí sa nachádzali 2 oddelenia ŠKD, šatne, žiacka kuchynka, školské dielne, kuchyňa, jedáleň, telocvičňa, šatne, kotolňa. Na poschodiach boli kmeňové triedy, vrátane špeciálnych tried,

¹ Čo pomáha deťom s Aspergerovým syndrómom; Nové trendy v tvorbe didaktických úloh a testov; Mediačné zručnosti v práci učiteľa; Hodnotiace a sebahodnotiace schopnosti; Hodnotenie a odmeňovanie zamestnancov školy

kabinety, učebňa špeciálnej pedagogičky, školská knižnica, odborné učebne (jazyková, biológie, hudobnej výchovy, 2 počítačové učebne), triedy materskej školy. História obce prezentovali v tzv. „Važeckej izbe“. Slúžila na rozvíjanie regionálnej výchovy a tradičnej ľudovej kultúry. Žiaci so zdravotným znevýhodnením mali k dispozícii relaxačnú miestnosť. Všetky miestnosti slúžiace na výchovno-vzdelávaciu činnosť boli priestranné a účelne vybavené moderným nábytkom a didaktickými pomôckami.

Žiaci a zamestnanci školy sa stravovali v školskej jedálni.

Okolie školy tvoril rozľahlý oplotený areál s multifunkčným ihriskom, športovým ihriskom a upraveným priestorom s preliezačkami pre deti materskej školy. V areáli bola okrasná skalka a vyvýšené záhony na rozvíjanie manuálnych zručností žiakov.

Škola mala, podľa vyjadrenia riaditeľky školy, dostatok učebníc, učebných textov, kompenzačných a didaktických pomôcok, ktoré zodpovedali požiadavkám na dosahovanie cieľov vzdelávania.

Škola ponúkala žiakom v rámci 13 krúžkov bohatú záujmovú, mimoškolskú činnosť, čo však žiaci špeciálnych tried nevyužívali. Rodičia ich neprihlásili do krúžkov ani do ŠKD. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy, žiaci špeciálnych tried sa po vyučovaní zúčastňovali voľnočasových aktivít v komunitnom centre „JEKH DROM“ - Jedna cesta.

Výchovný poradca bol zároveň aj kariérovým poradcom. Spolupracoval s triednymi učiteľmi, s rodičmi a s vedením školy predovšetkým pri riešení závažných priestupkov žiakov záškoláctva a s inštitúciami, ktoré pomáhali riešiť túto problematiku. Sprostredkúval v spolupráci so školskou špeciálnou pedagogičkou odborné vyšetrenia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v zariadeniach poradenstva a prevencie. Informoval žiakov a rodičov o možnostiach štúdia na stredných školách, pomáhal usmerniť žiakov pri výbere stredných škôl, zabezpečoval účasť žiakov a rodičov na Burze škôl a na Dňoch otvorených dverí.

Školská špeciálna pedagogička poskytovala poradenstvo žiakom, učiteľom a rodičom. Konzultovala s rodičmi odchýlky vo vzdelávaní a správaní sa ich dieťaťa. Poskytovala im špeciálnopedagogickú, diagnostickú, preventívnu a metodickú pomoc. Vyhľadávala žiakov s poruchami učenia, s poruchami správania, realizovala depistáže v prvých ročníkoch, či rozvojové grafomotorické programy, koordinovala triednych učiteľov pri edukácii detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Triednych učiteľov usmerňovala pri vypracúvaní IVP. Školská špeciálna pedagogička viedla školský podporný tím v zložení učiteľa špeciálnych tried, pedagogickí asistenti a výchovný poradca. Školský podporný tím sa aktívne podieľal na tvorbe kultúry školy, pracoval podľa potreby nielen so žiakmi, ale aj s učiteľmi a rodičmi.

Riaditeľka školy ohodnotila spoluprácu a komunikáciu školy s rodičmi žiakov špeciálnych tried na dobrej úrovni. Triedne učiteľky špeciálnych tried boli takmer v dennom kontakte s rodičmi žiakov. Tí sa aktívne zúčastňovali na spoločných aktivitách ako Vianočná akadémia, Mesiac úcty k starším, Deň matiek, Karneval.

Na veľmi dobrej úrovni riaditeľka školy charakterizovala spoluprácu s komunitným centrom v obci, s terénnou pracovníčkou obce, so zriaďovateľom a s farskými úradmi. Terénna pracovníčka pomáhala škole zabezpečiť príchod rodiča žiaka na diagnostické vyšetrenie do ŠCPP.

2 ZÁVERY

Dokumentácia žiakov špeciálnych tried bola kompletná. Žiaci boli prijatí do školy na vzdelávanie na základe vyšetrenia v ŠCPP, stanovenia diagnózy MP a písomnej žiadosti zákonných zástupcov o prijatie.

Vzdelávacie príležitosti pre všetkých žiakov špeciálnych tried vytváral ŠkVP pod názvom „Spoločným úsilím zdolávať vrcholy“. Stanovenie cieľov a poslania edukačného procesu zodpovedalo reálnym podmienkam a koncepcným zámerom rozvoja školy.

Pedagogickí zamestnanci spĺňali predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogických zamestnancov v príslušnej kategórii a podkategórii.

Vedúci pedagogickí zamestnanci spĺňali predpoklady na činnosť vedúceho pedagogického zamestnanca.

Pedagogickí zamestnanci školy si prehlbovali vedomosti absolvovaním inovačného a funkčného vzdelávania.

Riaditeľka školy vydala v súlade s požiadavkami školského zákona školský poriadok, ktorý obsahoval podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany žiakov pred diskrimináciou, segregáciou a násilím.

Škola mala dostatočne veľké, vhodné a moderné priestory na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu. Sídli v poschodovej budove pavilónového typu s bezbariérovým vstupom. Materiálno-technické zabezpečenie školy bolo na veľmi dobrej úrovni.

Škola spolupracovala s komunitným centrom „JEHK DROM“, s terénnou pracovníčkou obce, s rodičmi, so zriaďovateľom. Kultúrno-spoločenské a športové podujatia škola organizovala v úzkej spolupráci s rodičmi.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program
2. školský poriadok
3. zriaďovacia listina s dodatkami
4. pedagogická dokumentácia žiakov špeciálnych tried s MP
5. triedne knihy
6. triedne výkazy
7. zápisnice zo zasadnutia pedagogickej rady
8. zoznamy žiakov
9. doklady o vzdelaní pedagogických a odborných zamestnancov
10. správy zo psychologického vyšetrenia
11. správy zo špeciálnopedagogického vyšetrenia
12. správy z odborného vyšetrenia
13. písomné žiadosti zákonných zástupcov žiakov o prijatie
14. informované súhlasy zákonných zástupcov žiakov
15. rozhodnutia riaditeľky školy
16. dokumentácia školského podporného tímu
17. dokumentácia výchovného poradenstva
18. dokumentácia kariérového poradenstva
19. správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti za školský rok 2022/2023

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Jozefína Cingelová Šarlayová

Dňa: 15. 02. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:
Mgr. Jozefína Cingelová Šarlayová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Miroslava Juhásová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 06. 03. 2024 vo Važci:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Jozefína Cingelová Šarlayová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Miroslava Juhásová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. Miroslava Juhásová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Jozefína Cingelová Šarlayová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti